

Hub: 7.700.1

Deliciæ PARNASSI,

Greene

S E U

Power

ius **Fragmenta Poetarum,** *16.º Anno d. 1700*

PA SQUINTA TÆ,

Unus Alexandrinus scribere dignus erat.

**Ingenioſa ac Comica illuſtrium viro-
rum Poemata, cum Notis, ſeu Explicationibus
Collecta & in hanc formam Redacta,**

Studio ac Labore T. R. T.B.

G.

R

DUBLINII:

Typis Johannis Brocas in Vico vulgo dicto School-
House-Lane prope High-street. 1700.

Delicious PARADISE

2 E U

In Laudem

AUTHOR'S

Unus Alexandrum merito depinxit Apelles.
Unus Alexandrum scribere dignus eras.

Ingeniosa ac Commica illustrum viro-
rum Notis seu Explicationibus
viri Rectoris

07-1631

Я.Т.Я.Т.

R. G.

TIME:

London Home-Lane High Street 1700.

I. 9 A 5
 Nobili ac Studioſæ iuventuti *Dubli-*
nienſis Sacro-Sanctæ & Individuæ
Trinitatis Collegij alumnæ Salutem.

HEc Ingeniorum compendioſa acumina vobis (No-
 biles literarum pugiles) offerre non erubefco, licet
 enim opera mea ~~non~~ ſint aliqua tamen in hac orar in
 jus regni abſcribenda deſunt. Nec fruſtra, ut opinor,
 nam ſi corporales voluptates tanto mortales ap-
 petant ardore, ſtudioſa progenies immo delicias his
 longè Superiores appetere non pigeat. Ne igitur de-
 dignemini hoc devoti animi mei Monumentum, & ſi
 quid vel contra bonos mores à perverſis, licet In-
 genioſis viris dextere tamen compoſitum offenderitis,
 aut contra benemeritos principes à ſubdolis hoſtibus
 evomitum invenietis ea legere non vos pigeat acumen
 notate venenofam irridentes calumniam, ſi quid verò
 communi, ac avitæ Religioni contrarium ſentiat ne ſit
 vobis offenſioni. Tamen ſiquis in Verſibus error
 irreperſerit, errorem compenſet ingenioſas Focuf.

Valete.

C A P. I.

1. *De Pasquinatis, Satiris seu apigramatibus in Italia Compositis.*

De Alexandro VI.

2. **P**iscatorem hominum ne te non Sexte putemus
Piscaris natum retibus Ecce tuum.

Post ejus Mortem.

3. Non miror vomuit nigrum post fata cruorem
Borgia; quem biberat concoquere haud potuit.

Epitaphium Eiusdem.

4. Nomen Alexandri lector ne te forte moretur
Abi, nam jacet hic & scelus & vitium.

Item cum suo Fratre.

5. Non una gemini fratres tumulantur in urna
Fur Petri ad Petrum, fur Populi ad Populum.

De Pio V.

6. Papa Pius quintus moritur, res mira. Tot inter
Pontifices tantum quinque, fuisse Pios.

De Innocentio XI.

7. Bellua jure pater nunquam Satianda vocaris
Præsentem semper quaris adesse Cibus.

De Urbano VIII. Barbarino.

8. Quod non fecerunt Barbari fecerunt Barbarini.

Item.

9. Gallis mella dabunt, Hispanis Spicula figent
Spicula si figant & vita, & melle carebunt.

10. Cun-

Responsio.

10. Cunctis mella dabunt & nullis spicula figent
Spicula nam princeps figere nescit apum.

Aliud.

11. Tam male pascit oves, quam bene pascit apes.

Emblema. Fontis.

12. Quid miraris apem quæ mel de floribus haurit
Si tibi mellitam guttere fundit aquam.

Epitaphium Lucij Papæ.

13. Luca lucem dedit tibi Luci, Pontificatum
Ostia, Papatum Roma, Verona mori.
Imo Verona, dedit tibi lucis gaudia, Roma
exilium, curas Ostia, Luca mori.

Versus Tronci in Papæ Laudem.

14. Laus tua non tua fraus, virtus non copia rerum.
Scandere te fecit hoc decus eximium.
Pauperibus sua dat gratis nec munera curat
curia papalis, quod modo conspiciamus.
Conditio tua sit stabilis nec vivere parvo
tempore te faciat sic Deus omnipotens.

Inverso modo Contrarium.

15. Eximium decus hoc fecit te Scandere rerum
copia, non virtus; fraus tua non tua laus
Conspiciamus modò quod papalis curia curat
munera, nec gratis dat sua pauperibus.
Omnipotens Deus hic faciat te tempore parvo
vivere nec stabilis sit tua conditio.

De Innocent X. Et ejus fratria.

16. Hic & Hæc Papa.

De Eadem,

17. Olimpia----- nunc verò impiâ.

Item,

18. Indusium Sordidum Pasquino quare datum?

Aliud.

Alma

19. Virga tua & baculus tuus ipse me
 Consolata sunt *Psalmus 23. Versus 7* man. aluicq?

De Alexandro VII.

20. Petre quo, vadis? *Responsio* vado in Gallias
 Quæsitum indulgentias.

In Concilio Tridentino.

21. Gallus cantat *Responsio* utinam ad Galli cantum
 Iterum Petrus flet.

De Molinos.

22. Quare Petrus abscidit auriculam Malco, &
 Non Judæ *Responsio* quia erat e Sacro Collegio.

De Monachorum Exilio 1697.

23. Innocentius XII. Monachos Roma præscripsit.
 Gulielmus III. ex Hibernia, quis innocentior?

De Cardinali Bona.

24. Qui timer Deum facit bona. *Responsio*
 25. Bona Papa est Solecismus. *Responsio* iterum.
 26. Grammaticas leges plerumq; ecclesia spernit
 Papa bonus fieret si Bona Papa foret.

Post Mortem Sixti V.

27. Fratres nolumus vos---

De Venetijs.

28. Viderat Adriacis Venetam Neptunus in undis
 stare urbem & toti ponere jura mari
 Nunc mihi Tarpeias quantumvis Jupiter atces
 obice & illa tui mænia Martis ait.
 Si pelago Tibrim præfers urbem aspice utramq;
 illam homines dices hanc posuisse Deos.

De

De Georgia

29. Clavem Ampillamque petro duplex insignis Geneva
 alud Paratus hoc habet Imperij.
 Hoc insignis tuum quo iure Geneva tenebis,
 si reperat clavem Roma, Rodolphus avem?

Alud

30. Turba Lemana sacras spernit Petri impia claves
 O gladium petro da modo Panle tuum---

De Leone X. & Henrico VIII. Angliae.

31. Hunc titulum Regi Norum, regique Uedum
 Florentinus homo, dat tibi papa Leo.
 Cum titulo gladium, Regi Leo papa dedisti
 hoc tenegat titulo, Rex gladioque necat.

De Carimano genovia.

32. Redde Aquilam imperio, Columnis redde columnam
 Ursinis ursam, sola catena tibi.

De Sixto V.

33. Si tibi pro numeris numeros fortuna dedisset
 Non esset capiti tanta corona tuo.

Alud

34. Archipoeta facit versus pro mille poetis Responso
 at pro mille alijs archipoeta bibi Responso
 Porridge quod faciat mihi carmina docta, Falemum Res.
 hoc etiam enervat debilitatque pedes.

De Origine Roma.

35. Non ego Romulea miror quod pastor in urbe
 scepra gerat, pastor conditor urbis erat
 Ille Lupae gentis nutritus lacte et author
 non ego Romulea miror in urbe lupos.
 Illa meum superat tantum admiratio caput
 quomodo securum servet ovile luptis.

De

De Vectigalibus a Papa impositis

36. Contra folium quod vobis rapinum ostenditis
potentiam tuam, & stipulam siccam persequeris.

De Jejunijs.

Job. xlii. vet. 25.

37. Papa suo cur tot Jejunia servat in anno?
Ut Successorem se probeat esse Petri.

C A P. II.

*De Pasquinatis, seu epigrammatibus in**Gallia Compofitis.**De Ludovico XIV.*

1. **C**Redere posteritas si tam ardua facta recuset
Suspiciat, facient Principis ora fidem.

De Palatio ejus.

2. Rex, Regnum, domus hæc, tria sunt miracula mundi
Rex animo, regnum viribus, arte domus.

Aliud,

3. Par cælo domus hæc, gens orbi neutra triumphis
In pace & bello par Ludovice tuis.

Responsio Ironica,

4. Parvati versus, quia bis mentitur uterque.
Nam minor orbe urbs est & minor urbe domus.

Aliud,

5. Non orbis gentem, non urbem gens habet ulla
Urbisve domum, Dominum nec domus ulla parem.

De Obfidijs Montens.

6. Nulla fides Gallo dices, sed fallaris, illum
Qui transfert montes nescis habere fidem?

De Obsidione Teneræ-mundana.

7. Cur Teneram-mundamq; immundus vexat adulter?
An quia spurcato sanguine natus erat?

De Obsidione Rosæ.

8. Quam carpsit Ludovici Rosam tibi Julius offert
Lilia nunc tangens emicat ipsa magis.

Alind.

9. Flere Rosam Hispano Subreptam desine Flora
Par erat ut fierent Lilia mixta Rosis.

De Tribus Filijs Delphini.

10. Cernit Lata suos ventura in Sæcula Reges
Gallia; quondam Orbis sentiet esse suos.

De D. Colbert.

11. Æneus est peller suspensus ferre medellam.

De Usurpationibus Ludovici XIV.

12. Una dies Lotharos, Burgundos Hebdomas una,
Una Domus Batavos luna, quid annus erit?

Item.

13. Tu Lotharos rapto, Burgundos fraude petisti
Et Batavos empta, quid latro majus agit?

Supra Renodabum.

14. Hoc ope Martis opus Ludovici pro milite fecit
Ut non esset opus fortibus artis opem.

De Archiepiscopo Parisiensi.

15. Pœnituit sed non emendavit.

De Rega.

16. Granitum Macedo Rhenus locat agmina Gallis
Si quis facta velis conferre & flumina confer.

Item.

17. Augustus toto jam nullis hostibus Ordo
Pacem agis, Ludovicus pacem armato imperat Ordo.

Item,

18. Indocilis quondam ; potiori cedere Gallo
Ponit Iber tumidos fastus & cedere disit.

De Henrico IV.

19. Gallorum Rex Regna inquis duo protegis unus
Protexere tuum nec duo Regna capit.

De Mareſcallo d' Aumale.

20. Nocturno ille dolo Dionisij exepat Urbem
Sed captor, captâ captus in Urbe perit.

De Architecto.

21. Jucundus genium inpoluit tibi Sequana pontem
Hunc tu Jure potes dicere pontificem.

De Principe de Contij.

22. Castra peto valeatq; Venus, valeantq; puella
Nam sequitur leviter Filia Matris iter.

Lex Sallica.

23. Gallorum Regni Succesor masculus esto.

De Parifij.

24. Cornua fronte gero, egingit mea tempora, quidni ?
Cornua ferre modus Parificensis habet.

De Cardinali de Bouſ.

25. Italia fecit te Nobilissimum.

Gallia Illustrissimum.

Polonia Eminentissimum.

Utinam faciat Roma Sanctissimum.

De Nupera pace in Rinswick.

26. Pompejum Pharius prodidit, Lido vixi, Jacobum

Regibus infidis hospes utroq; perit

Vilior at Gallus quam gens infesta Canopi

Hoc admiffes tu ne Phœcia nefas ?

Tradidit his timide Victori, Victus amicum

At Victor, Victo, vendidit ille suum----

CAP.

CAP. III.

De Germania.

1. **L** Leopoldus, Anagramma Pello duos.

Epigramma.

2. Stat Sol; Luna fugit dum Josue pugnat & orat
Sic ego pello duos, num Leopoldus ero?

Responsio Galli

3. Pone minas Caesar solem si pallere tentas
Non Leopoldus eris, sed Leo pulsus eris.

Chironodistichon.

4. peLLe tUos LeoPoLDe DUos hUic GeLiUos hostes
LUnger est UNus, LILiget aLter erit.

De Obsidione Viennensi.

5. Aurum Roma, animum Lotharus dedit arma Polonus
Auro, animis, armis plus valere preces.

Aliud.

6. Cernis ut implentur crescentis cornua Lunæ
Gallia, jam Soli disce timere tuos
Qui quondam fuerat non pluribus Orbibus impar
Orbem Luna suum si replet impar erit,
Ergo age Sole tuo cogetur Luna latere
Ne Solem cogat Luna latere suum.

Aliud.

7. Germani metuunt orientis cornua Lunæ
Et Thracum agminibus cincta Vienna gemat
Flagitat a Gallis expertas Austria vires
Unde semel venit mox reditura salus

Gallorum cum Sole nefas concurrere Lunam
Sole micante later, sole latente micat.

De Familia Austriaca.

8. Bella gerant fortes tu foelix Austria Nube,
Nam que Mars alijs dat tibi Regna Venus.

Æpithaphium Cardinalis Leopoldi.

9. Austria me genuit fovit Castella, Biretum
Roma dedit, Belgis restor & Hector eram.

De Bohemis Protestantibus.

10. Tot pinxit calices Bohemorum turba per Urbes
Ut credas Bacchi numina Sola coli.

De Cesare Augusto.

11. Dum prandes furtivo tibi Jovis armiger ausu
Ambefas avido deripit ore dapes.
A Jove, confuevit Divinam sumere mensam
Te similent cernens credidit esse Jovem.

De Carolo V.

12. Herculeas Victor poteras superare columnas
Siste gradum Metis, hæc tibi meta datur.

Aliud.

13. Cum fuerit Carolus magnus, tu Carole magnus,
Esse nequis, Carolus maximus inquit eris.

De Germanis Ebrionis.

14. Mors (inquit Seneca) est non esse, Alemannus & contra
Severam mortem non bibere esse putat.

Item.

15. Per mare, per terras currit Germanus ad offas
Coclear & Cultrum portat ubiq; suum.

CAP. IV.

De Anglia.

1. **A**nglorum porta sine portu munda clausa
Castra aquor. Illi corpora, corda duces.

Epitaphium Ricardi.

2. Hic Ricarde jaces, sed mors si cederet armis
Vista timore tui cederet illa tui.

Epitaphium Matris Edwardi VI.

3. Mortua Jana jaces nata foenice, dolendum
Sæcula foenices nulla tulisse dios.

Item Rosamunde.

4. Hac Jacet in Tumba Rosa mundi non Rosa munda
Non redolet sed olet quæ redolet Solet.

De Anna Bolena.

5. Juno Jovis conjuxq; soror verum Anna Bolena
Henrici Spuria & Filia & uxor erat.

De Hen. VII. & Jacobo Po.

6. Henricus rosas conjunxit Regna Jacobus.

De Carolo Re. Mart.

7. Non sunt Securi qui dant sua colla Securi.

Item,

8. Occidere regem bonum est, timere non est
Necesse si vos consentiatis, ego non contradico.

Contrarium.

9. Occidere regem bonum est timere, non est necesse,
Si vos consentiatis, ego non contradico.

Item,

10. Projicis in ventum caput Angla ecclesia ; cœsum
Si caput est, Salvum corpus an esse potest ?

Epitaphium Ejusdem.

11. Vendidit hunc Scotus, Britto jugulavit, Hibernus
Defendit regem quem regis iste Lapis

De Carolo II.

12. Imbelles imbellis amas, belloq; repugnas

Et bellatori sunt tibi bella thori.

Bella fugis, bellas sequeris audaxq; videris

Mars ad opus Veneris Martis ad arma Venus.

De Ducissa de Portsmouth.

13. Hanc Cæsare pressam à fluctu defendit onus.

De Regina Maria.

14. Pallas, Juno, Venus nemorosi in vallibus Idæ

Judicium formæ dum subiere suæ.

Inter formosas si tu Dea quarta fuisses

Vicisses reliquas tu Dea quarta Deas.

Quam Juno Jejuna foret, quam pallida Pallas

Et quam Vana Venus tu Dea sola fores.

De Gulielmo III.

15. Anglorum sensit virtutem Gallia : solus

Ad Gallis cantum non fugit iste Leo.

De Parlamento.

16. Hæc domus odit, amat, punit, conservat, honorat

Nequitiam, pacem, crimina, jura, probos.

Prophetia Papistica.

17. Flan. Franc. confluent, Hispania viribus urget

Scotia vastabit, Hibernia jura negabit

Corruet Anglorum gens perfida fraude fuorum

18. Eluriens Scotus dormit dum Salmus Hibernus

Anglus flet Subito, Gallus allacré canit----

19. Non benè conveniunt Germanus, Flander & Anglus
Hic bibit, ille edit, Flander utrumq; facit.

Epitaphium Eleonoræ de Burgo.

20. Insula Sanctorum teneram me misit in auras
Nata sui comitis, mater, & uxor eram.
Nobilitas, Virtus, Species, & formosa juvenus
Beruici Thalamis me posuere Ducis.

21. Nos quos junxit amor, pietas, pergratia vultus
Aula est Parcaram dissociare manus.
At nostro quamquam fatum invidit amori
Noster dum fuerint marmora vivet amor.

Buccananus de Alexandro Sexto.

22. Vendidit & Cœlum Romanus & Astra Sacerdos.
Ad Stygias igitur cõgitur ire domus.

Aliud,

23. Sextus Tarquinius, Sextus Nero, Sextus & ille
Semper sub Sextis perdita Roma fuit.

De morte Pij V. R. ad numerum 6. Cap. 1.

24. Fallor ego nam nemo prius re, nomine tantum
Pontifices constat quinque fuisse Pios---

De Papissa.

25. Papa Pater Patriæ Peperit Papissa Pupillum
Est Successio ubi Papa Papam Peperit.

C A P. V.

De Jesuitis -----

De duobus Collegiis.

1. **A** Rcum Dola dedit Patribus, delidit Sagistam
Gallia, quis funem quam morare habet

Supra

Supra Collegium Parisiense

2. Sustulit hinc Jesum, posuit in signa Regis
Impia gens, alium non habet illa Deum
Fallor sponte sua discessit quippe, tricorni
Cum Behat Jesus foedus iure nequit

Patres & Societas Jesuitarum

3. Bos & asellus erant loci nascentis Jesu
Latrones focii cum moreretur erant
Vos Jesu locios quos dicitis esse, necesse est
Latrones, asinos, aut sine mente boves

Item

4. Non miror monachis quicquid indita nomina parum
Nam numerant natos hic & ubique, quos
5. Qui cum Jesuitis non cum Jesu-itis
6. Jesuita. Anagramma ita Jesu
7. Doctrina fallorum inter tanta agmina fuerunt
Tam procul ab Jesu non in ulla color

De Monachorum audacia

8. Diceris Anthoni porcos pavisse subulcus
Vivus, adhuc monachos lumine cernis
Par stupor ingenij, ventris abdoimen utrisque
Sorde pari gaudent, ingluvisque pari

Respondeo

9. Rec. à Regibus Reditum.
à Monachis Habitus

à Mulieribus Indusia.

à Judeis Marsupium.

ab Hispanis Nequitiam.

à Germanis Pulvinaria.

Rcum Dols dedit Parisiensi Collegio

ab illis deditur

Intermisit cautè exhibit mixtum Jesuita.

CAP.

CAP. VI.

*De MISSELANIIS.**De Fabro & Pictore.*

1. **C**Onnubialis amor ex Mulcebre fecit Apellem.
 Artis & Ingenij quanta magistra Venus.
Fratriſ & Sororiſ cochlītum.

2. Blande puer lumen quod habes concede Sorori,
 Sic tu coecus amor, sic erit illa Venus.

De V. Senſibus.

3. Nos aper auditu præcellit, aranea tactu,
 Vultur odoratu, linx visu, ſimia tactu.

Æpitaphium Adolescentis.

4. Flos fueram factus florem Fortuna ſefellit,
 Florentem florem, florida Floræ ſleat.

Turenij.

5. Teutoniæ tereris terror Turrenie terræ
 Tormenti tonitru, Teuto trophea tenet.

De Medicis.

6. Furtum non facies juriſtæ ſcribitur hæc lex,
 Sed non occides pertinet ad Medicum.
 7. Si tibi deſiciant medici medici-tibi ſiant
 Hæc tria, mens hilaris, requies, moderata diæta.
 8. Incidit in ſcillam cupiens vitare Caribdim,
 Qui morbum fugiens incidit in Medicum.

Puellæ ad Medicum.

9. Littera trilatena, inde tripes, junctumq; rotundum,
 Et ſubverte ſciſcis quĩs dolor iſte meus.

10. Vulpes

10. Vulpes ámat fraudem, Lupus Agnum, femina laudem ;
Vulnus amat medicus, præsbyter interitus.

Galennus (Anga.) Angelus.

11. Angelus est, bonus annè malus Galenè ? Salutis
Humanæ custos, Angelus ergo bonus.
12. Multa vetant medici sanæ ceu noxia vitæ,
Hunc piscem, has carnes, hæc fuge vina docent.
Dicunt non faciunt, monitor bibit ac edit omne,
Quæq; alijs vetuit non vetit ipse sibi.
Fercula nulla timet quæ dat mare, terra, vel aër
Bacchi vel Cereris pocula nulla timet.
Sic cum non faciunt medici quæ plurima dicunt
Non nè Phariseos dicere jure licet.

Versus Ænigmatici.

13. Hircus cum puero, puer autem Sponsa, maritus
Cultello, limphâ, fune, dolore cadunt.
14. Anguis, aper, juvenis, pereunt vi, vulnere, morsu
Hic fremit, ille gemit, Sibilat hic moriens.
15. Pastor, arator, eques, pavi, colui, superavi
Capras, rus, hostes, fronde, legonè manu.
16. Signa te signa temere me tangis & angis,
Roma tibi subito motibus ibit amor.
17. Anna tenet madidam mappam mulum tenet Odo.
18. Gaza frequens Libijcos duxit Carthago triumphos.
19. Te te ro ro ma ma nu nu da da te te la te te.

Æpitaphium G. Lilij.

20. Grammaticam scivi multos docuiq; per annos
Declinare tamen non potui tumultum----

Aliud Joannes Vituli.

21. O Deus omnipotens Vituli miserere Joannis
Quem mors subripiens non finit esse bovem----

Aliud

Aliud Advocati.

22. Contendit mors lege sua mihi deniquè litem
 Heu cur hanc litem vincere non didici ---
23. Restis ovem binam per Spinam traxit equinam
 Lesus surgit equus pendet utrimq; pecus.

Decoctoris Jovis cum Fure.

24. Dum sua decoctor Subeuntem limina furem
 Querere speratas nocte videret opes
 Quid modò in nostris circumspicis edibus, inquit
 Cum ego nil media cernere luce queam.

C A P. VII.

De Feminis, Seu de Nubendo.

ERgo mihi qualem ducam nunc an puellam?
 Hæc forsàn veniet non satis apta mihi
 An Viduam? Dominam quis possit ferre patientem
 an Vetulam? tolerat quis patientem
 An ditem? magis est nil intolerabile diu
 ast inopem? quid opis ferre valebit inops
 Parciloquam? non me poterit recreare loquendo
 Verbosam? mulier res onerosa loquax,
 Fœcundam? fœcunda domum mihi prole gravabit
 an sterilem? sterilis non decus arbor habet
 Formosam? varijs est subdita forma periclis
 Deformem? pœnam ducere nunquid amem?
 Non ergo ducenda uxor quia fœnore tanto
 minantur Socij damna timenda thori ----
 Sit Pia, sit Pradens, Pulchra, Pudica Potens ----
 Adam, Samsonem, Petrum, Davidem, Salomonem
 decepit mulier, quis modò tutus erit?

Aspide quid pejus ? tigris. Quid tigride ? Dæmon
 Dæmone quid ? Mulier. Quid Muliere ? nihil.
 Quid levius flamma ? fulmen ; quid fulmine ? ventus ;
 quid vento ? mulier ; quid muliere ? nihil.
 Femina nulla bona est, sed si bona contigit ulla
 nescio quo fato res mala facta bona est.
 Femina fax Satanæ rosa ferens dulce venenum
 Semper prona rei quæ prohibetur ei.
 Quisquis amat luscā, luscā putat esse venustā
 Quisquis amat ranā, ranā putat esse Dianā.

Ætaphium Mulieris iracundæ.

Hic uxor jacet, o factum ! benè uterq; quiescit.
 Illa quiescit humi, dum requiesco domi.

Aliud,

Tres quondam habuit furias, sed Vespia manes
 Ut petijt furias quatuor orcus habet.
 Quid facies facies Veneris si Veneris antè
 Non sedeas sed eas, ne pereas per eas.
 Uxorem liber factus ne quære secundam
 Stultus qui rursus vincula liber adit
 Utile consilium Paulus dedit ; excidit uxor
 Ne quæras aliam sic bene liber eris.

De Amore.

Est Labarintus Amor, quod si delaberis intus
 Non Labarintus erit, sed labor intus erit.
 O qui dixit amor potius dixisset amaror,
 Si cognovisset quam sit amarus amor.
 Læta venire Venus tristis abire solet.
 Dicite cur longa est amentis sillaba prima.
 Insano contra cur in amante brevis.

Sic credo, furor est amenti par & amanti
Sed furor est illi longus, huic brevis est.

De Venere & Baccho

Vino forma perit, vino corrumpitur ætas

Vino sæpè suum nescit amica virum.

Vina bibant homines, animalia cætera fontes

Absit ab humano guttere potus aquæ

Evacuare Schipos nostri docuere parentes

Possumus & nostros evacuare Schiphos.

Nec Veneris, nec tu Bacchi capiaris amore,

uno namq; modo vina Venusq; nocent.

Et Venus enervat vires, sic copia Bacchi,

& tentat gressus debilitatq; pedes.

Multos cæcus amor cogit secreta fateri

arcantum demens detegit ebrietas.

Bellum sæpè perit ferus exitiale Cupido

sæpè manus itidem Bacchus ad arma vocat.

Perdidit horrendo Troiam Venus improba bello,

& Lapithas bello perdis, Jacche gravi.

Deniquè cum mentes hominum furiarit, uterq;

& decus & probitas & metus omnis abest.

Vina sitim sedant, natis Venus alma creandis

serviat hos fines transilisse nocet----

Sit formosa alijs uxor tibi sit bona, nescis

quam noceat castæ forma pudicitæ?

In mare cornutos jaciendos Pontius inquit

Pontia respondit, disce natare prius.

Audi, cerne tace, cui publica contigit uxor.

Hæc tria præcipuè verba notanda tibi.

Si quando sacra jura tori violaverit uxor

cur gerit immeritus cornua vir? caput est.

Maritus.

Maritus

Hanc ego mi uxorem duxi, tulit alter amorem
Sic vos non vobis mellificatis apes.

Moechus

Hos ego filiolos feci tulit alter honorem
Sic vos non vobis nidificatis aves.

Gallinis Gallus bis quinis sufficit unus
At ter quinque viri vix sufficiunt mulieri.

C A P. VIII.

*De Proverbijis.**De Studentibus.*

NUX, asinus, campana, piger sine verbere cessant
hæc dura, hic tardus, hæc tacet, ille jacet.
Sed simul ut plagam ferri sensere vel ulmi
hæc cadit, hic pergit, hæc sonat, ille studet.

Gutta cavat lapidem non vi sed sæpè cadendo,
Sic homo fit doctus non vi sed sæpè legendo.

Ut ver dat florem, flos fructum, fructus odorem
Sic studium movem, mos sensum, sensus honorem.

Dulcia non meruit qui non gustavit amara
Et qui non studuit sunt illi gaudia rara.

O homo si scires quantum doctrina valeret
Nunquam dormires sed nocte dieq; Studeres.

Virtutem posuere Dij sudore parandam
non tibi per ventos assa columba venit.

Heu mihi præteritos referat si Jupiter annos
Quam vellem studiis invigilare meis.

Non

Non valet hoc studium quodcumq; sit ante fenestram
Nec valet in lecto, nec valet ante focum.

Non jacet in molli veneranda Scientia lecto
Illa sed assiduo, parva labore venit.

Omnia si perdas famam servare memento
Qua semel amissa postea nullus eris.

De Pecunia.

Unica cunctarum regina pecunia rerum,
Imperia in terris pro Jove summa tenens.

Nummus honoratur, sine nummo nullus amatur,
dum nummus loquitur Tullius ille tacet.

Tolle aurum nullæ vitiantur in orbe puellæ
tolle aurum nullus peccat in orbe puer.

Quisquis habet nummos secuta naviget aura
fortunamq; suo temperet arbitrio.

Dum fueris dives multos numerabis amicos
tempora si fuerint nubila solus eris.

Munera ne numera miseris quæcumq; dedisti,
in Cœlo ut numerat munerat illa Deus.

C A P. IX.

De Vita & Morte Christi.

Missus est Angelus ad Virginem, &c. Luca pr. cap. v. 26.

HÆret in aspectu Divinæ Virginis ales
omnis & in docto deficit ore sonus.

Virgo immota silet nec sursum lumina tollit
errat & in niveo plurimus ore rubor.

Quid facient mandata urgent oprata tonantis
& tamen & tacet hic & nequit illa loqui.

Causa

Causa oculi ut tandem fari possitis uterque
Erige virgo oculos, angede flecte tuos.

Angeli & Pastores Christum adorant. Luc. 2. v. 8.

Nascere Christe puer promissum numen ab alto
chara Dei soboles, nascere Christe puer.

Cui pater imperium coeli terræq; marisque
subdat & inferni pallida regna Jovis.

Vos illum pennata cohors gens ætheris alti
excipite & sacra conceleberrare choro.

Vos illum procul diverso è cardine gentes
excipite & plantis oscula mille date.

Tu cunctis venerande puer pia vota benignus
suscipe & è cunis ore micante fave.

Ecce Magi ab oriente venerant. Matth. 2. cap. v. pri.

Sidereo infanti reges hæc dona tulere

Aurum, Thus, Mirrham, munera tria trium.

Dant regi aurum, thura Deo, mirrhamq; Sepulchro
quod rex, quodque Deus, quod moriturus erat.

Herodes Turbatus est, &c. Matth. 2. v. 3.

Si cunæ Infantis reges terrore superbos

Straverunt, quid aget judicis ipse thronus.

De Presentatione in Templo.

Obtulerunt pro eo par turturum. Luc. 2. v. 24.

Propretio pueri veteri de more redempti

munus egentis aves, divitis agnus erat.

O Virgo quid aves tecum pro munere defers,
non satis est agnus quem geris illa sinu?

Occidit multos Pueros in Bethlem. Matth. 2. v. 6.

Sunt duri Scopuli, sunt dura marmora, durum est

ferrum & in summis robora dura jugis.

Sunt

Sunt duræ rupes, sunt antra, & cornua
Atq; adamas durus, durum hiemale gelu
Durior est scopulis Hierodes marmore, ferro.

Robore, rupe, antro, cornu, adamante, gelu.

A A vox pueri est, aliam iam dicere vellet
Ah homo quid torpes? Siquis amaris ama.

Ecce Mulier peccatrix, &c. Marc. 14. v. 3.

Magdala Dyrinis dum figeret oscula plantis
Sape hæc ex imo pectore verba dabam
Dicam ne, an fileam, supparum, tartara fecit

Quæ me tam charos deprimis ante pedes
Quam diverfos crinis formatur in usus
Arma sua invictus ponere nescit amor.

Magdala crine potest solita memor artis eodem

Illaqueare homines, illaqueare Deum

Aqua in vinum conversa. Jo. 2.

Limpha pudica Deum vidit & erubuit

Joannis 18. versu 38. Dixit Pilatus.

Quid est veritas? Resp. Christus anagrammaticè
est vir qui adest.

Item Pilatus dixit. Jo. 18. v. 38.

nullam invenio mortis causam.

Si nulla in Christo causa est, Deus esse probatur

Solus enim causam nescit habere Deus.

Milites coronam spinam. Jo. 19. v. 2.

De Christi Spinis quoties depigmentata Verbo

Illa suum in promptu semper acumen habent

Et in Spuebant in eum. Marc. 14. v. 66.

Dum facies Christi fœdis suis obstruunt

Tunc maculas primum in Gloriam suam

Et cum eo duos Latrones. Jo. 19. v. 18.

Disparibus meritis pendunt tria corpora ramis

Disimas & Gesmas medio Divino potestas;

Aliud.

In medio Christus Latronum quando pendit

Aut nunquam, aut virtus tunc fuit in medio

Ambulat in medio mulier pompela vicorum

Virtus tunc medium perdidit ergo locum

Maria flets sub Cruce. Lu. 1. v. 18.

Pallet & in lachrimas pronumpit mater Jesu

Tunc fuit hoc verum pallida luna pluit

Aceto potatur. Jo. 19. v. 30. Orat pro inimicis. Lu. 23. 24.

O mitem Jesum qui pro tortoribus orat

fel bibit & tamen hæc felle columba caret

Christi Crucifixæ verba.

Huc me fidereo descendere fecit Olympio

Hic me crudeli vulnere fixit amor

Langueo nec nostro quisquam illachrimatur amor

Quem nequent dira frangere jura crucis

Felle sitim nostram & mixto latravat aceto

mî pectus latâ cuspide rupit amor

De me solus amor de sequi rege triumphat

Ille pedes clavis fixit & ille manus

Si cupis ergo animi mihi signa rependere grati

Dilige pro tantis sit mihi solus amor

De Veneris passus est.

Luce obiit Veneris, Veneris fle turba: Videtur

Causa Dei passi non minima esse Venus:

Auleum Templi sanctissimum est. Marc. 15. v. 38.

Dure viator abis nihil hæc spectacula caris

Pendentij cum sis unica cura Deo

Tota

Tota suo moriente dolo meum magistro

Nil qui solus es causa dolenda dolo

Tenebra facta sunt Marti 15. v. 33.

Non minor tenebras Christo moriente fuisse

Nam semper tenebrae sole cadente cadunt.

Versus Serpentini de Christo

Prædent Chri Stud memo dolo

Demon infestis rare rem

Pecca mori genera crim morte

tor ens inter vivit auctum

Salva mori repara sanguis vita

Quang di tri de lune ita

os uis rus illi re vit

H sang mi Chri de vulne la

Mors mortis morti mortem nisi morte dedisset

Cœlorum nobis Janua clausa foret.

Nix ego Sol Christus radiorum ardore liquefecit

Quid mirum ex oculis si fluat unda de me

Meditanda novissima.

Mors tua, mors Christi, fraus mundi, gloria cœli

Et dolor inferni sunt meditando tibi.

Aliud,

Quatuor hæc altâ memori tu mente reponere

Mortem, judicium, gaudia supplicium.

De Judicio Uivversali.

Qui timet hoc solum felix ; felicior illo est

Qui Christum regem non metuit sed amat.

De Divinis Sanctorum Nominibus

Nominibus credam
 nec nunquam verum, sed neque, semper habent
 Clara, Agatha, Ambrosius, Stephanus, Vincentius, Agnes
 conveniunt Sanctis nomina pulchra suis
 Barbara, Cæcilia, Ursinus, Lupus, Ursula, Aella
 en pugnant Sanctis nomina prava suis

In Laudem D. P. B. Eruditissimi S. T. D.
 Collegij S. S. Trinitatis prope Dub. Præp.

Tu Versus modulans Andiam credis alter
 Rethoricâ Arpinas diceris arguere
 Pulpita si scandis Paulum te coniecit orbi
 Cujus ab eloquio dulcia mella fluunt
 Astrorum Causas, Lunæ, Solisq. Latentes
 Sic aperis callens ut redivivus Atlas
 Si te Theologum Iudex audiret Aquinas
 Ingenium Thomas diceret ena, tuum
 Si te oratorem facundo Tullius ore
 Audiret linguae diceret esse fœdæ
 Quæ tua sunt si forte Petrus non diceret esse
 Ingenio Thomas, Tullius ore caret

Et dolor inferni sunt medicanda tibi

Quoniam hæc alia sunt in mente reponere
 Momenti, iudicium, gaudia subleptum
 De Fœderis
 Annus
 Qui tunc hoc solus, tunc aliorum illo est
 Qui Christum re, non meretur sed amat

Annotationum

INDEX.

Cum Explicationibus Historiarum & enigmatum.

CAP. I.

De Italia.

1. Pasquinatis.

Notandum hanc dictionem, desumptam esse à famoso Pasquino nobili quondam mimo, seu ingenioso mistione cujus Statua unicum sui consocij Marforij Romæ inodiernum usq; diem asservatur. Hos inducunt sibi loquentes qui Papam, Reges Cardinales ac Principes Satiricè, mordacibusq; verbis irridere volunt, Scripta sua nocturno tempore (obtriremium metum) supradictis Statuis affigentes, unde *Pasquinatæ* dicuntur quasi à Pasquino compositæ & prolatae.

2. *Alexander VI.* Hispanus natione Borgia nomine habebat duos filios quorum nati minor qui erat Cardinalis fraterum ambiens Gandiæ Ducatum magis quam Cardinalitium Galerum, nati majorem fratrem una cum pellice cui incubabat pugione confodit & cadavera in Tiberim projecta,

quæ postea jussu Sanctissimi Patris cum explicatum fuisset dixit Pasquinus sequens disticon, alludens ad verba Christi Apostolis Petro & Andrea, *Matth. 4. v. 19.* faciam vos piscatores hominum.

3. Prædictus Alexander volens veneno aliquot Cardinales sibi, propter criminum suorum redargutionem, insectos e medio tollere, incidit in foveam quam fecerat, nam ipse met pincernæ sui incuriâ veneno sublatus est & post obitum sanguinem vomuit, non mirum ait Pasquinus nam populi sanguinem, seu substantias, quem sua avaritia bibera digerere nequiebat.

4. Epitaphium ejus ideo composuit Pasquinus ne fortè magni Macedonis nomen lectores alliceret.

5. Hic Romanus Antistes habebat fratrem quem Ecclesiæ (ut aiunt) Generalem militiæ præfectum creaverat, in quo officio ut hirudo populi substantias exhauserat, cum sua Sanctitas oves suas tondebat, hi licet eodem fermè die ad Tartara descenderint e vivis sublatis, eorum tamen corpora diversam habuerunt sepulturam, Petri successor in Vaticano, miles vero in Templo Sanctæ Mariæ de Populo nuncupato; unde notavit Pasquinus; &c.

6. Animadvertendum est multos fuisse Gregorios; Joannes, Urbanos, Clementes, uti & Innocentios quorum nominis tantum hic modernus est duodecimus attamen quinq; tantum fuisse Pios re & nomine.

7. Malachias Hibernus Monachus magnus (ut volunt) Propheta de summis Pontificibus Romanis symbolicè varicinus fuit, nomen, insignia, sive patriam successuri Papæ; unde ante creationem Innocentij XI. Protestantis vulgò pontificis dicti prædixerat vates eum futurum Belluam inatrabilem; id quod cum nemo de eo verificare posset hoc distico explicavit Pasquinus eo quod sua sanctitas magnopere amabat Cardinalem Cibum, eumquè Cardinalem Patro-

num creavit, & sine ejus consensu ac præsentia nihil agere
consequeretur.

8. Ad intelligentiam sequentium Pasquinatarum sciendum
est Urbanum VIII. nomine Barbarinum habuisse tres apes
pro suis insignibus, alludens ergo ad suum nomen Antiquus
Pasquius qui à bis mille & ultra annis Romæ excubias egit
& notavit quod tot barbaræ nationes, ut Gothorum & Van-
dalorum qui Urbem incendio & rapina vastaverunt, attamen
Templum Pantheon dictum omnibus Dijs consecratum, an-
tiquitatem potius quam loci Sanctitatem intuentes intactum
reliquerunt, quod non fecit Sanctissimus Urbanus nam hoc
præclarum venerabilis antiquitatis monumentum exiit & ne-
potum palatia ablato prætioso metallo exornavit, unde Pas-
quius Grammaticus simul & dialecticus hoc composuit ar-
gumentum a majori ad minus seu ad diminutivum.

9. Hic Romanus Pontifex Hispanis erat infestus, & Gallis
quibus suam debebat exaltationem, multum favebat, idéo,
Pasquius Hispanorum partes assumens Papam minabatur,
apum naturam probè callens quæ cum aculeo vitam amit-
tunt.

10. Verum Urbanus qui egregius erat Poeta, licet regnum
ejus non esset ex hoc mundo, se tamen apum regem bucci-
nans acutè respondit se nulli nociturum, sed eos æquali pro-
sequi amore.

11. Hoc disticon visitur in Palatio Vaticano, supra fon-
tem ab Urbano adificatum qui ex apibus ore profluit, cujus a-
qua pluribus ab Urbe milliaribus mirabili pontis artifi-
cio quæsitâ dulcissima est ac Saluberrima.

12. Id dixit Pasquius eo quod nepotibus omnia dabat
quæ à populo furabatur, allusione sumpta ex ovium pasto-
ribus, nam parochi & ministri Populi Pastores dicuntur à
fortiori Pastorum Pastor.

13. Lucij Papæ epitaphium denotat dignitates plus esse
oncri, quam honori, & magis esse plangendum in hominis or-
tu

tu quam occasu. Hic Papa in Lucensi republica natus, episcopus Ostiensis Romanus fuit Pontifex, & Veronæ obiit.
 14. Epigramma hæc fertur compositum à quodam protestante ministro, qui eo quod aliquot Romæ ad suam religionem solidis rationibus convertisset ab inquisitione incarcerationatus, hoc adulatorio epigrammate in laudem Pontificis pristina libertati fuit à Papa in mercedem restitutus in Angliam tamen reverfus rescripsit Papæ se illud in verso modo intelligere.

15. Inverso verò modo contrarium omnino fessit ut legenti patebit.

16. Tempore Innocentij XI. Domina Olimpia ejus fratris plus in Romanæ ecclesiæ regimine sibi assumpserat quam ipse met Pontifex, unde Batavi imaginem quandam Domino Pasquino miserunt in qua Papa acu pingens, & Domina Olimpia Tiara seu triregni corona ornata videbatur cui imagini hæc tria verba Dilemmatis instar subscripsit Pasquingus.

17. Videns ulterius Pasquinus supradictam Dominam olim religiosam tunc verò religionis expertem exclamavit hoc purum anagramma.

18. Die quodam Dominico Pasquinus præter solitum apparuit sordido vestitus indusio, à quo amicus Marforius rationem petens respondit Dominam Olimpiam ordinariam suam lotricem non amplius laxivare, nam ex lotrice Principissa evaserat.

19. Dum ejus Secretarius mandatis Dominae suæ licet injustis obtemperans matronam Romanam missis per eum diffamatorijs literis insultasset, pro responso tabellarius fustibus valide fuisset exceptus, in ejus infortunij mercedem Domina olimpia ei Cardinalitiam procuravit purpuram unde nomine ipsius scripsit Pasquinus hanc epistolam Matronæ. *Psalmi 23. versu 4.*

20. Tempore Alexandri VII. Chigy nomine, milites seu satellites Corsi e custodia Pontificia, Legati Gallici Panu-

latum summa affecerant injuria aliquot illorum occisis, qua de causa Rex Christianissimus Legati sui tanquam propriam ulturus injuriam, satisfactionem a sancta sede tanto ardore & tot minis requisivit ut pontifex coactus fuerit nepotem suum Cardinalem Flavium Chigium in Galliam mittere, qui nomine suo a Filio ecclesie primogenito veniam pro injuria legato illato peteret, præcedente vero Cardinalis discessum nocte Divus Petrus sarcina & scipione tanquam itineri accinctus apparuit, à quo cum Pasquinus petijset quo iturus esset respondit se indulgentias quærere.

21. Legatus Gallicus in Concilio Tridentino de reformando Romano clero, prolixâ & eleganti oratione regio mandato obediens patres congregatos adhortatus, quidam Italus Cardinalis irridens legati zelum dixisse fertur sibi circumstantibus cardinalibus & episcopis. Quid curamus? tantum est Gallus qui cantat, id quod audiens legatus acutissimè ex tempore replicuit. Utinam ad Galli cantum iterum Petrus fleret.

22. Molinos Presbiter Hispanus Romæ & per totam Italiam novam quietistarum infamem sectam astutè divulgabat, matronas & puellas romanas hac arte deludens, cujus sectæ Coriphæus erat Cardinalis Petruccius. Detectâ autem hujus doctrinæ nequitia Molinos ab inquisitione perpetuo carceri, ut pœnitens hæreticus condemnatus fuit Petruccius verò, licet primarius inventor, purpurâ quasi clipeo munitus impunitus evasit, unde petebat Marforius à Pasquino Quare, &c.

23. Paucis ab annis Innocentius Duodecimus qui septuaginta Babilonis sceptrâ gerit Anglos & Hibernos monachos quondam Cardinalis Hovardi de Norfolcia patrociniis & munificentia in urbe fundatos, tanti nunc patroni auxilio destitutos, Innocentij XI. Bullâ recovârâ Roma proscripsit, eo præcisè tempore quo Parlamentum Britannicum monachos

ex Britannia proscriptis, unde petit Pasquinus quis melius
egerit Rex Angliæ fidei Defensor an Papa & Sis. tu amide
lector Judex.

24. Dum Doctus & pius Cardinalis *Bona* nomine, ad su-
premam aspirabat Romanæ ecclesiæ dignitatem ejus factio
hæc verba conclavi affixit ecclesiastici. *Cap. versu. ad orim*

25. Cui respondit Pasquinus dicti Cardinalis adversarius
sed bonus Grammaticus, esse solecismum.

26. Cardinales verò qui ejusdem exaltationem ambiebant non
Latini sermonis venustatem sed proprium quærentes interesse
hoc disticho responderunt.

27. Mortuo Sixto V. qui fuit ultimus ex papis, qui assump-
tus fuerat ex monachis, Cardinalis ille qui Epistolam Divi
Pauli in exequijs pontificis legebat incæpit per illa (ut solent)
verba Pauli ad *Thess.* pa. 4. v. 13. Fratres nolumus vos-----
omittens sequentia----- ignorare de dormientibus, &c. Sig-
nificare volens Dominos Cardinales nullos amplius velle
Papas ex monachis, nam Sixtus illè ecclesiasticæ disciplinæ
zelosus custos, eos sæveritatis freno ab impietate plurimum
retraxerat.

28. Senatus Venetus San-Nazario hujus *Æpigrammatis*
authori pro singulis versibus totidem centenos aureos nume-
rari iussit.

29. Hoc *Æpigramma* a Pasquino compositum fuit Ro-
mani imperij habenas moderante Rudolpho hujus invicti
Leopoldi patre, quando hæc fidelis respublica, Romano si-
mul & Sabauda abjecto iugo se in Christianam libertatem
vindicans.

30. Eodem quoque tempore Jesuita Pasquino hoc disti-
cho suggessit, Genevensis rempublicani Lemani turbam
appellans eo quod Lemano Lacu affideret. Notandum ve-
rò hoc Jesuitarum principium, quod hæc religionem suam
antiquam non valere manu propagare gladio, igne parare, ac vi-
tandum sentent.

691. **Leo X.** Florentinus ex Magni Etruriæ Ducis nobili Medicea familia Henrico VIII. Angliæ Regi, titulum Defensoris fidei per nuntium una cum Eleganti gladio misit ratione libelli a Pio & docto hoc Rege contra Lutherum de Sacramentis compositi. Nota Papæ nomen & patriam, & regis insignia.

32. Nullus est qui Italiam peragravit qui ignorat quantum eminentissimi Domini Cardinales nobilia ambiunt insignia, ideo rusticus quidam Matronæ patrocínio ad Cardinalitiam promotus dignitatem, inaudita protervia Aquilam à Cesare, Columnam à Principibus Conestabilibus Columnis, Ursamq; à Dominis Gravibus, Ducibus Urfinis Sublatas sibi pro armis assumpsit, alligando ursum columnæ ferrea catena, quod insigne præclara manu depictum palatio suo (ut solent) affixit cui Pasquinus subscripsit hanc sententiam pro furto ipsi mancipiorum catenam relinquens.

33. **Urbanus VIII.** de quo supra, fuerat in juvenilibus annis egregius Poeta, cujus opera sæpe libens perlegi, hac poetica vena paulatim se in principum & cardinalium favorem insinuavit sicq; primò episcopatum, deinde rubrum galerum, tandem triplicem coronam favente fortuna adeptus est, in ejus exaltationis die famosus Poeta elegantem composuit elegiam sperans mercedem tanto Mecenati dignam, cui Papa aliam elegiam à se compositam remissa, id quod admirans Pasquinus pontifici hoc disticum transmisit.

34. Archipoeta (de quo hic) erat amicus **Urbanus VIII.** loquens pontifici gloriabatur se plures Versus componere quam ceteri poëta, recitans primum hexametrum, cui ex tempore respondit Papa pentametrum, unde iterum resumpsit poeta petens Bacchium musarum amicum, Pontifex verò alludens ad podagram sui amici ei vinum nocivum declarat.

35. Lupus ovile servat ad propriam utilitatem, Sec. **Romulus ovium pastor fuit.**

36. D. olimpia contra & supra tabacum vestigal imposuisset, & cartam sigillo notatam dixit Pasquinus illud *Joh.*

13. v. 25.

37. Papa Petri piscatoris Successor ut pisces vendat.

C A P. II.

De Gallia.

Ludovici XIV. Galliarum Regis Marmoream statuam summo labore in Italia exaratum Parisiis expositam hoc disticho adornavit Adulator vates; cui Rex mercedem ingenio, æquè ac datori dignam Subministravit nempe ducentos aureos, nec tamen nuda est adulatio quippe cum Rex inter proceres Majestuosius vultus gravitate emineat.

2. Jure merito laudatur Regium Parisiense palatium nam architectura ejus Romanæ non cedit superbiæ: verum novum Gallici Regis in Versailles palatium hoc longè superat amenitate & magnificentia.

3. Hoc quoque distichum licet adulatorium nimis, saltem non caret.

4. Verum Responsio ejus detegit mendacia.

5. Tandem hujus compositor lauream fuit consequutus.

6. Præterito bello Galli (quibus ob toties violatam fidem vix fidendum) Montes Hannoniarum metropolim occuparunt, de hac obsidione hoc distichum Sacram Scripturam *Marc. 11. v. 23.* Exortuentes sibi applicuerunt, pari sine audacia qua hæc *Luc. 13. v. 27.* Verba Lilia agri nequè laborant nequè nent applicant ad eorum regiam familiam qua Lilia pro insignibus gestat.

7. Hic Ludovicus dum vires animique sinebant Veneri non solum Marti operam dabat, regia spretâ coniuge: Aliunde vero a plerisque ejus ad coronam legitima successio suspecta erat unde hoc distichum Batavis Pasquinus tempore Tenebrarum

mundanae obsidionis Regi transmissit. Tenebra mundi mun-
tissimum est Flandriae oppidum a *Lud.* XIV. tunc frustra
obsidione tentatum, ubi molitoris Flandri consilio Gallicus
exercitus imminens diluvium per aggerum laxationem una
cum Rege vix evasit.

8. Rosa Cataloniae est oppidum a Domino Marescalco
Julio De Noalles nupero bello obsidione superatum pro qua
obsidione seu amissione Florae seu Hispaniae non flendum esse
cantu lirico monet Gallus, ex Rosa enim & Lilijs fit Servia.

9. In secundo verò epigrammate verificatur illud Philo-
sophi opposita juxta se posita magis elucescunt. Rubens
Rosae color candido Liliorum admixtus.

10. Ex hoc protervo in trium Delphini filiorum laudenti
distico luce meridiana clarius liquet Gallorum ad universalem
monarchiam aspiratio.

11. Illustris Dominus Colbert Galliae quondam Regis
primarius status (ut aiunt) minister, nomini suo conforme
gerebat insigne colubrum scilicet pro scuto gerens, dum qui-
tem injustis populo impositis vectigalibus regem ac proprium
cumulabat ararium populi oppressus et mille malas exopta-
bat cruces, ut e servitute dura liberaretur. Interim ipse di-
xitis affluens magnificum extruxit palatium, cuius a foribus
aeneum appendit serpentem pro maculo, cui ingeniose admo-
dum subscripsit Pasquinus populi advocatus sciens quod
Israeliticus populus, suspensum aspiciens aeneum Serpentem in
deserto ab omnibus quibus vexabatur liberatus fuerat. *maior*
Numerorum cap. 21. versu. 8. & 9.

12. Hic *Ludovicus* Nobilissima Lotharingae familia in-
videns frivola abrepta occasione totam ejus nominis ducar-
tum inaudita rapiditate sibi rapuit, Burgundiae, quae Liberae
comitatum plena pace levi labore sibi vindicavit, Bataviamque
sen seniorum federatorum Belgii provinciarum partem plus
Ludovicis aureis quam armis subjugavit quod his versibus
cantat Gallus vates.

113. Id quod Dominus domus Regens sui a vi memorum
foenix in hunc modum invenit. *biqgo tribus*

114. Ex pecunia Diuturno bello sibi per fas ne faque com-
parata hospitalium pro his nam ac veteranis militibus domum
prope Parisios, les invalides dictam Regia lane magnificen-
tia edificavit cui inscriptum est, *sedens*, &c.

115. Archipresul Parisiensis *adma* sequens Innocentium
XL. *80* Regem non concordans, convocato Gallicana eccle-
sia clero, Romanam Antistitem (Gallico Patriarcha creato)
reliquiturum decoravit, id quod *qum* pro voto obtingere
non potuerit cum Papa pacem & erroris revocantem supplice
porrecto in laudem pontificis Maximi libello impetravit fru-
stra sperans rubram Cardinalis Gallienus *post* *23*

116. In nobili Lutetiae Parisiorum *for* *plac* *des*
victores visitur elegans hujus regis statua inter quatuor diu-
nostriq; accensas lampades erecta, cum sequentibus inscrip-
tionibus quarum prima desumpta est ex Alexandri Magni
a quinto Curcio tam celebrato *trans* *in* *re* *re*

117. Secunda vero ex comparatione Regis cum Augusto
Caesare, quae tamen claudicat nam *Calas* *Domato* *pacem* *im*
peravit *orbis*

118. Tertia quae Hispanorum non tantum superbiam denotat
verum etiam Gallorum longe superiorem.

119. Henricus IV. habebat pro simbolo suo haec verba
dio protegit unus. Eo quod ex Navarra Rege ad Galliae
regnum translatus fuerit, sic quae duo regna univir ac protegit
gladio, donec ab impio sicario trucidatus intersit.

120. Marescallus d' Aumale bellorum civilium tempore
Sancti Dionisij oppidum ubi Galliae regum tumuli visuntur
insidiosè vi expugnaverat sed vix lauream adeptus mortem
asseruitur est.

121. Hic Jucundus de quo hic se fermo erat monachus sed
famosus architectus qui supra sequantur Parisiorum fluvium

duos extruxit pontes, undè cum pontium factum seu pontificem vocat Poeta.

22. Nullus in Gallia curia nobilis potest inconfulto & veniente Rege Matrimonium inire, dicitur ergo Rex (qui suas proles paterno prosequitur amore) filiam suam non ex Regia conjuge sed aliunde susceptam Principi de Obsequio Regij sanguinis Inclito Heroi in conjugem (principe eam non pro-
cane) intrudere volebat, hoc Regi dilticum ingenio ac animo præclarus princeps in Hungariam fugiens Lauros Martis non veneris lilia querens rescripsit.

23. Hæc Salicâ lege quâ mulieris arcentur a Gallia coronâ Gallorum Reges diversas Matrimonij dictiones sibi acquisiverunt.

24. Tantum Parisijs Adulterium commune censetur ut vulgo, dicatur c'est la mode de Paris.

25. Hic Italus Cardinalis Narbonensis episcopus dum fuit legatus in Polonia Rubrum Galerum regis Poloniae postulatione lucratus est undè ex tempore hæc salutatione ei adulatus est Pasquinus.

C A P I T U L U M III

De GERMANIA.

A Nagramma est ingeniosa nominis interpretatio ex literarum traiectione, ut hoc de moderno Cesare Leopoldo Primo cum Turcam & Gallum finibus Dispel-
lebat. Supra quod Anagramma alludens Poeta ad illud Josue miraculum, Josue cap. 10. v. 12. & 33. Notandum tamen Regem Gallia pro suo Hieroglypho assumpsisse scutum hoc

hoc emblemate nec pluribus impar Turcarum vero imperatorem lunam crescentem sibi arrogasse. Hoc disticum composuit.

3. Hæc Galli minoris responsio clare denotat Ludovicum nil magis exoptasse tempore Viennensis Austriæ metrop. Obsidionis quam Cæsaris ruinam ut inde sibi ad Cæsareum thronum viam pararet.

4. Hoc Chronodisticum Anni 1690. ex prædictis manifeste patet, fugatis in Hungaria Turcis Moguntio & Bonna Circa inferiorem Rheni partem ex Gallorum manibus vi ereptis.

5. Christiani nominis infestissimi hostes Anno 1683. fracto fœdere trecentis hominum nullibus Viennam Cæsaris Regiam ac Christianitatis nobile propugnaculum solita feritate obsederunt attamen Divina plus quam Polonica, Romana ac Lotharingica ope deletis hostibus intacta & inexpugnata remansit.

6. Quibus in Angustijs Germania eleganti hoc æpigrammate inducitur a Gallis Auxilium petere ubi notandum est quod author non solum erat insignis Poeta sed & Astrologiæ peritus.

7. Id quod in sequenti clarius constat, nam sicut sole lucente luna non apparet, ita Gallorum rege Turcas non juvante Cæsar Triumphat.

8. Qui Austriacæ familiæ originem & ad præsentis ævi apicis ac fastigij progressum legit, hujus distici veritatem novit.

9. Archidux Leopoldus in teneris annis Cardinalis creatus, unde Cardinalis infans non tantum propter annorum teneritatem sed propter familiæ Austriacæ originem sic dictus, quæ omnes filios ac filias infantes vocat, in virili ætate abdicata Cardinalitia purpura & infanti Isabella in Matrimonium ducta Belgium in dotem & patrimonium himeneo & hereditario

tario

tario jure promeruit, attamen sui Matrimonij fructum non reliquit, postteris licet animi sui monumenta præclara.

10. Dum Romanus Pontifex communionem sub utraque specie (ut aiunt) laicis prohiberet, Bohemi Christi verbis in nixi *Jo. cap. 6. v. 53.* nisi ederitis meam carnem & biberitis meum Sanguinem, &c. hoc novum contra legis latoris mandatum recipere nolentes calices seu schifos in militiæ vexillis ac turrium portis depinxerunt, quasi dicere vellent se pro calicis retentione vitam & bona libenti animo perdere paratos esse attamen Jesuita eorum zelum (ut hypocritæ solent) in alium detorquit sensum.

11. Cæsar in media acie nobilium suorum stipatus cæterva publicè mensæ accumbebat, cum aquila advolans e mensa assatas subripuit dapes. Aquila verò non solum Jovis fulmina præfert sed & Cæsaris insignium arma componit----

12. *Carolus V.* Romanorum imperator inclitus infinitis propemodum inflatus victorijs in Metensi obsidione victoriarum suarum finem fecit.

13. Tot auctus Triumphis *Charles-Quint* magni nomen sibi assumere non iramerito decreverat verum Romanus Pontifex *Paulus III.* nè duo darentur *Caroli* magni hoc ei distichum misit.

14. *Seneca* in victu vitam consistere putat, verum *Germani* illam in potu reponunt----

15. Licet tamen prius fundamentum extruant nam ossa plurimum gaudent.

CAP. IV.

De ANGLIA.

1. **H**Oc primum distichum *Anglicæ* Nationis est nobile laudis & animi compendium.

F

2. Hoc

2. Hoc Epitaphium est *Ricardi primi* Coeur de Lion non immerito dicti.

3. Regina *Jana Secunda* *Edwardi VI.* mater in partus doloribus ad caelos evolavit, relicta prole in terris Angliæ unico solamine, dum natio orbata manebat tanta matrona.

4. *Rojamunda* de qua hic agitur erat famosa, &c.

5. Qui hoc distichum composuit, falso supposuit *Annam Bolenam* *Henrici* esse *Prolem*.

6. *Henricus VII.* discordiam Angliæ regno ditu nimis mortalem inter *Eboracensem* & *Lancastriæ* nobiles familias, quarum prima candida *Rose* altera purpurea insignia præferebat, grassantem sopivit, *Jacobus* vero primus unito *Scotiæ* regno tria regna sub uno *Britannicæ* Rege univit.

7. *Carolus primus* Martis secuti percussus fatali experientia demonstrat regiam dignitatem invidia telis non esse immunem.

8. *Parlamentum Anglicum* de *Regis* edicto deherens a docto viro sententiam petijt, qui hoc responso se eis favere videbatur.

9. Verum *Carolo II.* regnante Martis comitibus ingenuose ostendit se omnino contrarium sentire.

10. Hoc fallax argumentum quidam Angliæ *Reformationis* infensus hostis composuit, sed si quis negaverit suppositum videbit false concludere.

11. Hoc Epitaphium de se loquitur, cuius autem nationis fuerit tunc *Pasquinius* ipse videris.

12. *Carolus II.* pacis ac Veneris delicias pluri faciens quam Martis incommoda, nolens cum Hispanis contra Gallos foedus inire hoc Epitaphium in *Macedonem* sibi ab Hispano *Pasquino* attraxit.

13. Pio *Parlamenti* edicto omnes in Anglia meretrices studio incipiente erant arcantem quidam nobilitate, seu christidine ac procacitate insignis Regis amara Regio patrociniæ hanc multam evellit, quare *Oxonienfis* *Pasquinius* præter Naturam corporis onusticam non mergentem videns exclamavit hanc, &c.

14. Pia memoria invictissima Regina Maria sibi hoc Epigramma pulchritudine prudentia ac sapientia promeruit.

15. Invictissimus Rex Gulielmus in nupero bello Namurcum munitissimum Belgij oppidum obfisione cincerat dum Gallus centum militum millibus comitatus urbem obfessam certo certius se liberaturum fretus Anglicum exercitura accersivit, credens Leonum regem fuga prædam ferme captam emanibus dimissurum, ideo dixit Vates non omnes Leones (juxta Phisiologum) ad Galli centum fugere Duplici Sanè titulo Gulielmus Leonis nomen promeruit, Anglicis trium Leonum insignibus & regia Suprà ceteros Europæ principes magnanimitate.

16. Hoc distichum in Londem moderni Parlamenti justo titulo divulgavit testis oculatus vates.

17. Hanc prophetiam dicunt Pontificij repertam fuisse inter alicujus antiqui monumenti ruinas, verum poni potest inter alia eorum vaticinia quæ nec habuerunt nec exitum sunt habitura.

18. Ridiculum item hoc distichum nil notatu dignum continet.

12. Eodem sanè modo quo sequens hoc.

C A P. V.

DE JESUITIS.

Comitatu Burgundix a Gallis capto Civitas Dola extruxit bonis Patribus Jesuitis insigne collegium cui nomen est arcus l'arc, Rex quoque Franciæ dedit eis collegium vulgo la Fleche id est Sagitta dictum in quo major pars nobilium

bilium Galliae educatur, id quod notans ingeniosus Pasquinius dicit deesse cordam ad jaculandum.

2. Ludovicus XIV. Pacis tempore Venationem simulans Luxenburgium astutia ab Hispanis subripuit, post quam expeditionem triumphans Parisios ingressus Jesuita e collegij frontispicio ablato nomine Jesus regis arma posuerant, quae de causa quidam ex eorum Poeseos alumnis hoc æpigramma seminarij foribus affixit. Ad cuius intelligentiam scias velim Dominos Jesuitas (ut vulgo dicitur) in Gallia in pœnam Regicidij in Persona Henrici IV. eorum instinctu patrati unum ex Pilei quadrati cornibus amisisse ut à cæteris sacerdotibus qui quatuor cornua gerunt dinoscerentur. Ideo Bellal seu Demones tricornes propter vestis ac mōrum nigredinem nuncupantur.

3. Simplicitate carentes Jesuitæ buccinant se esse patres e Societate Jesu, quo supposito Pasquinius petit an sint e Societate Jesu nascentis vel morientis, addi potuisset vel viventis nam cum Phariseis plurimum conversatus est id quod probabilius est nam Pharisæico more primos affectant accubitus.

4. Non frustra ait Pasquinius Patres vocantur nam piè credendum est inter Grammaticos studiosos quos Jesuitica charitate docent plurimos eorum esse opera, ideo a pueris recte patres vocantur.

5. Qui certè ipsis vel ipsorum consilio utuntur non Christianæ doctrinæ viam tenent.

6. Imo procul aberrant ut Anagramma sonat.

7. Quod confirmavit Beza hoc disticho, nam opinionibus suis ab omnibus alijs monachis deferunt. Nec tamen sciebat doctus ille author novam eorum in Ethica distinctionem inter peccatum Philosophicum & Theologicum.

8. Antonius monachorum pater subtileus fuit ita omnes ejus sequaces ecclesiæ porci duplici titulo habentur.

9. Noster Callidus Pasquinius non solum est Politicus, Grammaticus, Logicus, & Theologus verum etiam medicus, ideo

ideo hanc mixturam Pharmacopolæ componendam misit, quæ si callidè fiat indè exibat non simplex sed mixtum quid.

C A P. VI.

De MISSELANIIS.

1. **F**errarius faber unicæ nobilis Pictoris filiæ amore captus eam a patre in Matrimonium petere præsumpsit, cui pater respondit se eam nullo modo ei daturum nisi arte spreta mechanica liberalem calleret, proco amor addidit alas ut brevi focerum in nova arte superaverit.

2. Fratris & sororis venustas hic describitur, attamen qui libet eorum uno erat orbatus oculo.

3. Licet homo animalibus ratione præcellat, ea tamen nos sensibus superant.

4. Adolescens Nobilis venustæ puellæ sponsus ante matrimonij consummationem defunctus hoc Æpithaphium tumulo suo exarandum reliquit.

5. Marefcalci Turenij Ducum sui sæculi primatis obitus hic describitur, qui hostium castra perlustrans tormenti bellici globo percussus interiit, unde Germani, seu Teutones summo gaudio Jo proclamant.

6. Hoc distichum non solum medicos verum etiam juris peritos tangit.

7. Omnibus præcipuè pauperibus hæc leges sunt observandæ.

8. Hoc disticho utuntur qui divitias plurisquam valetudinem faciunt.

9. Nec desunt in sexu fragili virgines quæ Parnassi delicias augeant, sic hæc medici cujusdam ardore succensa ut suum ei amorem detegeret coram ipsis-met parentibus dum a medico sibi charo invisitur hoc ei distichum recitavit quo indicabat (amo te) se eum ad morbum usquè amare.

10. Hoc

10. Hoc disticho quinque animalium proprietates describuntur.

11. Certè Galenus verè fuit angelus pro nostra salute missus.

12. Experientia quotidiana constat medicos plus imperare quam facere.

13. Pater familias hircum emerat, quem cum jugulasset ac coquendum aquà poculo imposuisset puer ejus post patris ac matris exitum curiositate allectus in clibanum cadens submersus est, mater rediens tam inopinati filij casus dolore occubuit, tandem maritus reversus filium ac uxorem mortuos videns desperabundus laqueo vitam finivit, id quod duobus his versibus continetur. —

14. Eodem modo hic trium animalium proprietates ad mors describuntur.

15. Pariter in hoc trium aliorum officia notantur.

16. Hæc duo carmina inversis literis ac verbis idem omnino sonant.

17. Verum hoc carmen ipsas met syllabas inverso modo explicat, & hujus author dicitur per tria lustra in consuetudine laborasse.

18. In hoc unico versu omnes alphabeti litteræ continentur.

19. Hoc carmen sic explicatur uniendo syllabas te tero Roma manu nudà; date tela; latete.

20. Æquivocum hujus Æpitaphi est in verbo declinare.

21. Joannes se & nomine vitulus si diutius vixisset factus fuisset bos, aut forsan asinus.

22. Ipsimet doctissimi juristæ mortui cedere debent.

23. Eleganter hic casus ac surrectio equi describitur.

